

podle schopností žáků a jejich socioekonomického zázemí. Jedná se o důsledek kvazi-tržního fungování, které ve vzdělávacím systému podporuje segregaci.

Aby se země vypořádala s těmito nerovnostmi, byla již v roce 1989 stanovena politika vzdělávacích priorit. Počínaje zónami prioritního vzdělávání, jejichž relevance byla v kontextu svobodné volby školy nízká, přes pozitivní diskriminaci až po současnou koncepci diferencovaného financování využívající územně založené proměnné, jež byly nedávno nahrazeny proměnnými, které charakterizují domácnosti žáků, se metody identifikace vyvíjely ke stále přesnějšímu podchycení škol, které mají nárok na získání doplňkových finančních prostředků, aby mohly „dát více těm, kteří mají málo“.

Vývoj identifikačních metod bychom mohli popsat jako směřování k individuálním proměnným, charakterizujícím skupinu jednotlivců místo územní oblasti, ať už je to oblast, kde sídlí škola, anebo oblast, odkud pocházejí její žáci. Tento vývoj směrem k používání individuálních informací lze zdůvodnit tím, že v kvazi-tržním prostředí mají rodiče svobodu zvolit si pro své dítě libovolnou školu (koncept spádových oblastí v Belgii neexistuje) a že školy mají tendenci přijímat své budoucí žáky selektivně, a to i když pocházejí z téhož distriktu. Tento vývoj po technické stránce umožnila lepší spolupráce mezi Valonsko-bruselskou federací a federálními institucemi, jako je Rozcestníková banka sociálního zabezpečení (*Crossroad Bank for Social Security*). Některé problémy ovšem stále přetrvávají, a to kvůli velkému počtu partnerů v procesu předávání dat a také kvůli velmi přísným pravidlům ochrany dat.

Individuální data se nicméně používají vždy k charakterizování škol, nikoli žáků. Data jsou agregována na úrovni školy a používají se k rozhodování o přidělení doplňkových prostředků jednotlivým školám, nikoli jednotlivým žákům. Cílem filozofie pozitivní diskriminace a diferencovaného financování ve francouzsky mluvící části Belgie nikdy nebylo a není cíleně podporovat jakéhokoli jednotlivého žáka, který by mohl být onálepkován jako „neprivilegovaný“ a v důsledku toho stigmatizován. Snahou je naopak podpořit týmy vyučující vysoké podíly žáků, kteří jsou a priori více v ohrožení.

Používání dat na úrovni distriktů ovšem stále zůstává v určitých případech relevantní. Tato data mohou poskytnout informace například o bydlení nebo dopravě. Navíc ve francouzsky mluvící části Belgie je stále nezbytné počítat socioekonomický index na úrovni distriktu, který se dosud používá v jiných oblastech politiky, než je politika vzdělávacích priorit, a to i zcela mimo oblast vzdělávání. Další použití územně založeného socioekonomického indexu ve francouzsky mluvící části Belgie je v rámci regulace zápisů do škol. Spolu se vzdáleností mezi místem bydliště a školou se používá k upřednostnění znevýhodněných žáků, kteří se hlásí na velmi žádané školy.

Konečně je třeba říci, že při výpočtu a validaci socioekonomického indexu se ukázaly být klíčové určité technické aspekty. Především bylo potřeba vyřešit problém chybějících dat a uvažovat o dostupnosti informací na příslušné úrovni pro validaci modelů. Tyto dva parametry vedly výzkumníky k volbě modelu, který agreguje data přímo na úrovni škol, aniž by přiřazoval socioekonomický index jednotlivým žákům. Tato agregace umožňuje překonat problém chybějících socioekonomických dat na individuální úrovni. Nedostupnost dat o individuálních studijních výsledcích žáků, například z vysvědčení CEB, je ovšem politickým rozhodnutím o způsobu, jakým vzdělávací systém sbírá a používá data. Po technické stránce je snadné použít unikátní anonymizované identifikační číslo umožňující spárovat charakteristiky každého žáka s jeho výsledky v CEB. Tato informace by velmi napomohla validaci socioekonomického indexu, jehož prostřednictvím bychom mohli přesně identifikovat školy navštěvované žáky, kteří potřebují pomoci.

